

21 10.

1757

10^a

7

ORDINIS IVRIDICI
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI

H. T.

PRO-DECANVS
ANDREAS FLORENS
RIVINVS D

POTENTISSIMI REGIS POLON. ET PRINC. ELECT
SAXON. CONSILIARIVS AVLICVS DIGESTI VETERIS
PROF. PVBL. ORDINARIVS CVRIAE PROVINCIALIS
CONSIST. ECCLESIAST. ET SCABINATVS
VITEMBERGENSIS ASSESSOR

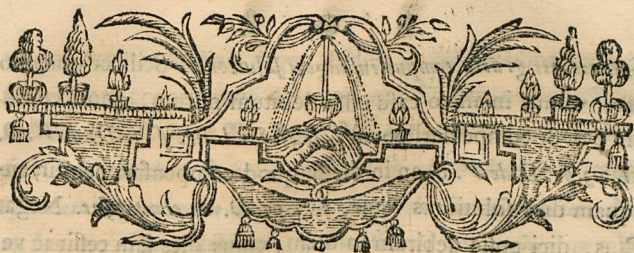
LECTORI BENEVOLO

S

ORDINIS IURIDICI
IN ACADEMIA VITENBERGENSI
H. T.
PRO-DECANVS
ANDREAS FLORENS
RIVINVS D.
POTENTISSIMI REGIS POLON. ET PRINC. ELECT.
SAXON. CONSILIARIVS AULICVS DIGESTI VETERIS
PROF. PUBL. ORDINARIVS CURIAE PROVINCIALIS
CONSIST. ECCLESIAST. ET SCABINVS
VITENBERGENSIS ASSessor
LECTORI BENEVOLO

DE
INDUCIIS SOLUTIONVM
PRIVATIS
OCCAS. L. XVI. §. I. D. DE COMPENSATIONIBVS

ira ubique in PAPINIANI scriptis est vis consequentiarum, certatque ponderis subtilitas, ut nihil magis ad Mathematicorum laudem accedere videatur, si rationum acumen spectes, vti recte sentit EVERARDVS OTTO in PAPINIANO, siue de vita, studiis, scriptis, moribus et morte AEMILII PAPINIANI, Diatriba. ^{a)} Exemplo nobis sit ratio, qua vsus est PAPINIANVS *Lib. III. quaestionum in l. 16. §. 1. D. de compensationibus* in terminanda controuersia ibidem proposita: *aliud est, diem obligationis non venisse, aliud*

* 2 *bona-*

^{a)} *Cap. X. §. 9. p. 203.* quo in genere, iudice GREGORIO MANSIO *Lib. V. epist. 5.* nihil praestantius editum est.

humanitatis gratia tempus indulgeri solutionis. Scilicet quaestio
 erat, utrum in allato casu adsit debitum purum, quod confe-
 ssum peti et compensari potest, *l. 41. §. 1. l. 118. §. 1. D. de V. O.*
et l. 213. pr. D. de V. S. an in diem, quod compensari nequit, an-
 tequam dies solutionis venit, *l. 7. pr. D. de compensat.* Negat
 Ictus, dici posse debitum in diem, cuius dies iam cessit ac ve-
 nit, licet debitori post rem iudicatam, humanitatis gratia tem-
 pus indulgeatur solutionis, hincque merito in compensationem
 venire statuit, quo bonum et aequum tuetur. Solitum enim
 fuit post condemnationem ad conficiendam pecuniam reis con-
 cedere tempus, cuius meminit *VLPIANVS l. 21. D. de iudiciis*
et l. 2. D. de re iudic. Qui pro tribunali cognoscit, non semper tem-
 pus iudicati seruat, sed nonnunquam arctat, nonnunquam proro-
 gat, pro causae qualitate et quantitate, vel personarum obsequio,
 vel contumacia; Et *CALLISTRATVS l. 31. D. eod.* debitoribus,
 inquit, petentibus non tantum dies ad solutionem dandi sunt,
 sed et prorogandi, si res exigat. Iure XII. Tab. erant 30 dies
 iusti, referente *AVL. GELLIO, a)* quod tempus ideo legitimum
 dicitur in *l. 4. §. 5. D. de re iudic.* et in *l. 1. Cod. de usur. rei iudic.*
 atque iusti vocantur dies, ad exemplum eorum, qui publice
 iusti dicebantur, quando nimirum in tota urbe iuris erant
 feriae. *b)* Iure Codicis est quatuor mensium *l. 2. Cod. eodem*
 Certe illud aequissimum *PAPINIANI* effatum in foris nostris ob-
 tinet,

a) *Noct. Attic. Lib. 15. Cap. 13.*

b) *GRONOVIVS in notis ad d. l. Gellii.*

vero teste CAIO in *l. 3. D. farr. ervisc.* saepe et solutio et exactio partium non minima incommoda habet, praeclare ait VLPPIANVS in *l. 2. §. 7. D. de iudiciis* in omnibus, in quibus *prozelatur* admonitio, hoc procedere sine temporali damno creditorum oportet. Quo in loco *prozelare*, dubio procul *pro differre*, stylo VLPPIANI, iuncta *l. 4. pr. D. de damno infecto* accipitur. ^{a)} A creditoribus autem indulgentur induciae solutionum, vel per pactum, vel per vltimam voluntatem: nam heres damnari potest, ne ad certum tempus creditum petat a debitore *§. 13. Inst. de legat. et l. 8. §. 1. D. de liberat. leg.* In primis autem humanitas efflagitat, vt creditores non semper debita cum rigore extorqueant, sed potius debitoribus, qui citra suam culpam, incendio, aut aliquo casu tristiore aliena cum suis perdiderunt, vt verbis vtar SENECAE, ^{b)} concedant inducias solutionum, vt interim quasi respirent, et ne bonis cedere cogantur; *l. f. Cod. qui bon. ced. cog.* si nempe id sine creditorum incommodo fieri possit, et ipsi non indigeant pecunia. Vnde fit, quod saepius chirographo inferatur clausula, debitorem reddere debere pecuniam, quandocunque creditor ea opus habeat: *wenn er es benoethiget.* Quae verba tamen pro conditione non sunt accipienda, multoque minus hoc indicant, vt, si creditor viuis debitum non exigat, heredes eius id petere non possint. Magis est, vt existimemus iisdem modo dilationem

solu-

a) CORN. VAN BYNKERSH. *Lib. VIII. Obs. 19.*

b) *Lib. VII. Cap. 15. de benef.*

solutionis debiti puri, cuius creditor non acerbum se exacto-
 rem, sed moderatum et cum instantia humanum praebuit,
l. 33. pr. D. de Usur. contineri, ceu pron. Ordo noster mens. Jun.
a. c. Ex quibus porro perspicuum est, prorogationes solu-
 tionum vel a iudice, vel a creditoribus, moratoria autem a Prin-
 cipe impetrari, nec non dilationes, seu inducias solutionum a
 quibusdam creditoribus concessas, ceteris non praedjudicare, nec
 eosdem obligare, nisi maior pars creditorum, qui, si in cu-
 mulo debiti in aequales non ex personarum numero, sed
 ex rei debitae quantitate aestimantur, *l. 8. D. de pact. de conce-*
dendis debitori induciis consentiat; quo casu minor pars dis-
 sentiens ex humaniori sententia, iudicis decreto, ad id adigi
 potest *l. 7. §. 19. D. eodem et l. fin. Cod. qui bon. ced. cog.* Et
 hoc iure etiam in Sax. Elect. vimur, dum omnes creditores,
 immo cambiales, quod olim secus erat, ^{a)} si modo hypo-
 thecarios, et eos, qui his adhuc potiori iure gaudent, exci-
 pias, ex eiusmodi pacto maioris partis chirographariorum
 obligantur ^{b)} rite obseruatis tamen iis, quae in dict. *Mand.*
Reg. contra decoctores, wieder die Banquer. §. 16. sunt prae-
 scripta. Ceterum in hoc induciae solutionum priuatae cum
 moratorii a Principe impetratis conueniunt, ut meram dila-
 tionem contineant, nec praestationem vsurarum principalis
 pecuniae

^{a)} B. VARENS ad O.P.S. Tit. XLI. En. 14.

^{b)} *Decis. Nov. XXVI. de Anno 1746. CARFZ. PART. II. Const. XXII.*
def. 27. seq.

pecuniae medii temporis, nisi si quid nominatim conuenit,
sistant *l. 24. D. de appell. et l. fin. D. de re iudic.*

Haec mihi in mentem uenerunt, cum legerem elegantem
et uilitate plenum libellum *de rescriptis moratoris cursum vsu-
rarum non sistentibus*, quem proxime, Praefide *Viro Illustr.*
atque Excell. ERNESTO MARTINO CHLADENIO D.
Institutionum Professore Publico Ordinario, Curiae Prouincialis
Scabinatus et Facultatis Iuridicae itemque Iudicii Prouincialis
in Marchionatu Inferioris Lusatae Assessore pro Licentia sum-
mos in utroque iure honores capeffendi ad disputandum pro-
ponet CANDIDATVS Clarissimus Politissimusque

IOANNES CHRISTIANVS GOTTHELF ADAMI.

LYCAVIA LVSATVS

qui laudabile vitae suae curriculum ipse his uerbis delineauit:

Ego, IOANNES CHRISTIANVS GOTTHELF ADAMI,
*natus sum Lucauiae, quae princeps, in Lusata inferiori, ciui-
tas est, A. P. C. N. c 10 10 CC XXXIII. die XXII. mensis*
Iunii. Patrem, dum uiueret, optimum ueneratus sum M. IOAN-
NEM CHRISTIANVM ADAMI, Ecclesiae Luccauiensis Pastorem
Primarium, Lycei Inspectorem, et Ministerii ibidem Seniore.
Matrem uera carissimam indulgentissimamque, adhuc supersti-

tem

zem, omni, qua par est, filiali obseruantia et cultu prosequi, sum-
 mum mihi concessit Numen, IULIANAM SOPHIAM, ex stirpe
 CHRISTIANI IULII COCCII, Ecclesiae quondam Luccauiensis
 Archidiaconi meritissimi, ortam. Oprimi isti parentes, omnem
 adhibuerunt curam, ut, sacro fonte ablutus, et pietatis et opti-
 marum artium praeceptis instruerer. Quem in finem, praece-
 ptoribus, patrio de Lyceo optime meritis, iam ab incunte aetate,
 me tradiderunt erudiendum. Prima religionis salutaris nostrae
 et scientiarum fundamenta ieci, industria et manu ductione SCH-
 WARTHI, Auditoris, SCHWEDERI, Baccalauri, nunc inter
 diuos, et M. MÜLLERI, Cantoris. Praesertim vero mihi gra-
 tulator, ingenuas artes aliasque ad humanitatem facientes scien-
 tias ob ore Praestantissimorum Virorum, M. IOAN. DAVID FEL-
 LERI t. t. Lycei Rectoris, fama perspicui, nunc vero Ecclesiae
 Martisburgensis Diaconi fidelissimi, nec non et M. DRESIGII,
 t. t. Convectoris, iam Lycei, quod Lubbenae floret, Rectoris cele-
 berrimi, et tandem M. IOAN. CHRISTOPH. MÜLLERI, Lycei Con-
 vectoris meritissimi, accepisse. Quorum nomina ad cineres us-
 que colam. Iis vero artibus atque scientiis, quae literarum hu-
 maniorum studiosum decent, ab his Praeclaris Viris probe instru-

tus

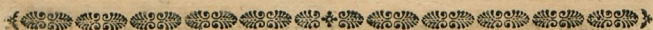
Etus, hanc amoenissimam Musarum sedem, Vitembergam, adii,
 A. O. R. c 15 15 C C L I. ibique Reclori Academiae Magnifico,
 DANIEL GVILIELMO TRILLERO, Potensiss. Polon. Reg. et
 Elect. Sax. a Conf. Aul. Pbil. et artis salutaris Doctori, eiusdem-
 que Profess. Publ. Prim. inclytissimo, d. XXX. mens. April. fidem
 nomenque meum dedi. Torus studio Theologico deditus, Celeber-
 rimos huius Academiae Theologos, Viros Magn. et S. V. D.
 HOFFMANNVM, D. WEICKHMANNVM, et D. GEORGIVM
 sedulo audiui. Quum autem omnes fere mortalium vicissitudines,
 et eorum conditionem mutare solent, ita et casus quidam aduer-
 sus irritum fecit meum propositum. Elapso enim biennio, et
 quod excurrit, diuina voluntate, omni vero expectatione citius, mors
 interueniebat patris optimi, quae omnes dulcedines, quaecumque
 ex prouida parentum cura in liberos redundant, in luctum mu-
 tavit, meque indulgentissimo orbavit patre. Quo ex viuis erepro,
 Fautores et amici, vt Themidis castra sequever, auctores suosores.
 que erant baud pauci. Quorum consilium et rationibus domesticis
 et interno quodam impulsu ductus, tandem sequebar. Cuius conse-
 quendi finis gratia, in hanc Academiam reuersus statim praelectio-
 nibus inuidicis Illustris CRELLII, cui fere omnia in hoc studio, me
 debere

debere publice profiteor, omni interfui industria. Accepi ab eo-
 dem Ius Naturae, Institutiones Iustinianas, Ius Criminale et
 Ius publicum, tanto cum fructu, ut tanti Viri memoria omni
 tempore mihi erit sancta. Nec silentio praetereundum esse cer-
 seo, quanto cum emolumento Viros Praestantissimos et fama ce-
 lebratissimos Illustrem RIVINVM, HANACCIVM, CHLADENIVM
 et KRAVSIVM, audiverim, historiam Iuris, seriem Pande-
 ctarum, ius feudale et ecclesiasticum exponentes. Ultimo ran-
 dem loco et a me publice laudandus et devinctissimo animo no-
 minandus est Celeberrimus D. STURMIVS, cuius ductu, scienti-
 am negotia in foro expediendi, et ius ad facta applicandi, se-
 cundum processum iudicialis ordinem edoctus, cursum quem di-
 cunt iuridicum absolvi. Faxit summum Numen, ut idem hoc
 negotium, quod bono cum omine suscepti, in sui nominis gloriam
 et Reipublicae emolumentum euevniat.

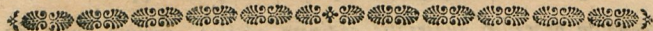
Postquam igitur hac ratione CANDIDATUS noster bonis lit-
 teris atque diuini humanique iuris scientiae satis diu in hac Aca-
 demia operam dedit, nullam moram interponit, nec inducias
 quaerit, sed studiorum suorum fiducia fretus ab Ordine nostro
 decenter petit, ut ad consueta Examina pro Candidatura, vti
 vocant, admitteretur, in quibus promta ad quaestiones sibi
 propo-

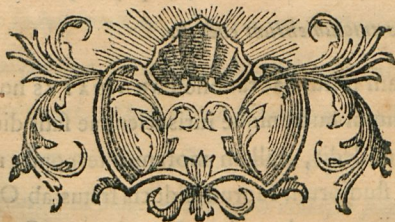
propositas responsione et docta textuum resolutione nostrae
 expectationi satisfecit, vt dignissimus iudicatus fuerit, cui sum-
 mi in vtroque iure honores conferantur. Quare quum in eo
 iam sit, vt, habita prius dissertatione Inaugurali, virtutum et
 diligentiae praemia accipiat, VOS RECTOR ACAD. MAGN. IL-
 LUSTRISSIME COMES, PATRES CONSCRIPTI, NEC NON GE-
 NEROSISSIMI ET NOBILISSIMI ACADEMIAE CIVES ET ORDI-
 NIS et meo candidatiq[ue] nomine humanissime rogo, vt
 hoc certamen proximo die XXII. Nov. in auditorio ma-
 iori illustri ac honorifica vestra praesentia condeco-
 rare non dedignemini.

P. P. Vitemb. Dom XXIV. post. Trin. c1o 1o CCLVII.

EX OFFICINA IOAN. SAM. GERDESII.

Wittenberg, Diss., 1756-58

ULB Halle

3

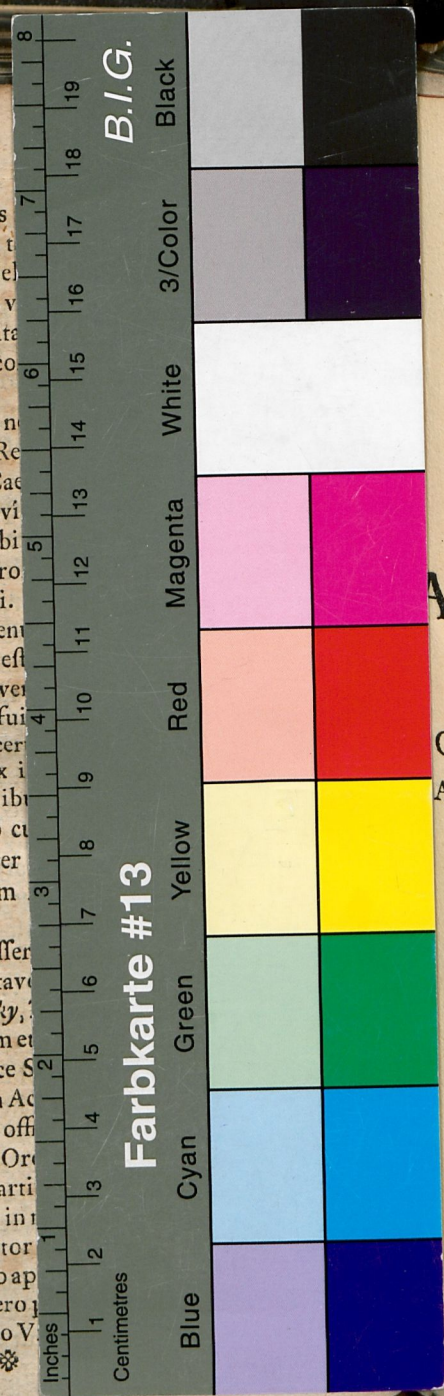
003 608 042

156

B.I.G.

Farbkarte #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

1757

21 10.
10^a

ORDINIS IVRIDICI
IN ACADEMIA VITEMBERGENSI
H. T.

PRO-DECANVS
ANDREAS FLORENS
RIVINVS D

POTENTISSIMI REGIS POLON. ET PRINC. ELECT
MAXON. CONSILIARIVS AVLICVS DIGESTI VETERIS
PROF. PVBL. ORDINARIVS CVRIAE PROVINCIALIS
CONSIST. ECCLESIAST. ET SCABINATVS
VITEMBERGENSIS ASSESSOR

LECTORI BENEVOLO

S